

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 35

Заснований в 1996 році

Рівне – 2006

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ:
Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету.
Випуск 35. — Рівне: РДГУ, 2006. — 196 с.**

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем дидактики вищої освіти, історії педагогіки, теорії і методики виховання та розвитку учнівської молоді в закладах освіти.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, практичних працівників освіти, керівників загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Хом'як Іван Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний секретар) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Левківський Михайло Васильович – доктор педагогічних наук, професор (Житомирський державний педагогічний університет ім. Івана Франка);

Лисенко Неля Василівна – доктор педагогічних наук, професор (Прикарпатський державний педагогічний університет ім. В. Стефаніка);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Мітюров Борис Никифорович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павлютенков Євген Михайлович – доктор педагогічних наук, професор (Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти);

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Пасічник Ігор Демидович – доктор психологічних наук, професор (Національний університет “Острозька Академія”);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Савчин Мирослав Васильович – доктор психологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний інститут ім. Івана Франка);

Терещук Григорій Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Тернопільський державний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет)/

Затверджено Вченою Радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 24.11.2006 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додаток до постанови ВАК України від 11.10.2000 р. № 1 – 03/8).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 08 — 6.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2006

їхнє ставлення до професії вчителя.

Для студентів з високим рівнем сформованості мотиваційної сфери найважливішими стимулами до здійснення в майбутньому інноваційної професійної діяльності виявилися розуміння нових вимог до професії вчителя у світлі інноваційної спрямованості розвитку всіх ланок суспільного життя; для студентів з достатнім рівнем сформованості професійних мотивів – те, що педагогічна діяльність творчого характеру вчителя, з їхнього погляду, відповідає їх власному характеру і здібностям; для студентів з елементарним рівнем професійних мотивів властиві такі стимули, як можливість кар'єрного зростання.

Підставою для врахування професійної самооцінки студентів – завищеної, заниженої, адекватної – стали результати психологічних досліджень (Я. Коломинських, Л. Мітіна, А. Реан та інші), які свідчать про те, що професійна самооцінка, як і мотивація, є важливішим елементом у структурі професійної Я-концепції особистості й певною мірою обумовлено ефективність формування професійно-педагогічного інтересу у майбутніх учителів до інноваційної діяльності. Для визначення самооцінки професійно значущих якостей учителя кожним студентом (самооцінювання потенціалу) був запроваджений метод моделювання. Суть цього методу полягає у складанні двох рядів: ідеального (які якості бажає мати кожний студент) і суб'єктивного (якими якостями володіє кожний студент на теперішній момент). Якості ранжувалися за ступенем значущості, після чого між двома рядами виявлявся ступінь кореляції.

Шляхом диференційованої підготовки студентів до інноваційної діяльності у процесі експериментальної роботи передбачалося вирішити низку завдань:

- 1) підвищити інноваційну компетентність студентів;
- 2) сформувані у них позитивну установку на здійснення інноваційної професійно-педагогічної діяльності;
- 3) здійснити переорієнтацію (у необхідних випадках) розуміння соціальної функції вчителя, його ролі в організації педагогічно доцільної діяльності учнів;
- 4) опанування студентами технологією розв'язання творчих педагогічних завдань, різних за характером і змістом (дидактичних, виховних, екстремальних, конфліктних тощо);
- 5) сформувані системно-структурне уявлення про інноваційний педагогічний процес та інноваційну діяльність.

Диференціацію підготовки студентів до інноваційної діяльності ми здійснювали так:

- 1) надаючи педагогічну підтримку студентам під час виконання творчих завдань у позааудиторній роботі;
- 2) залучаючи до самоаналізу студентами своєї діяльності з використанням ТЗН (відеотехніки).

Про позитивні результати диференційованої підготовки студентів до інноваційної діяльності свідчить динаміка рівня інноваційної компетентності у студентів: кількість студентів з високим рівнем сформованості зросла на 31,8%, кількість студентів з елементарним рівнем інноваційної компетентності зменшилася також на 31,8%.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каргин С.Т. Влияние профессионально-педагогической направленности обучения на формирование педагогического мышления будущих учителей: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – Алма-Ата, 1988. – 25 с.
2. Козлова О.Г. Подготовка учителя до інноваційної діяльності в системі післядипломної освіти: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – К., 1999. – 20 с.

Петриченко Л.А. Дифференциация подготовки будущих учителей начальных классов к инновационной деятельности

Резюме. Стаття посвящена теоретическому обоснованию необходимости дифференцированной подготовки будущих учителей к инновационной деятельности.

Ключевые слова: инновационная деятельность, дифференциация подготовки будущего учителя к инновационной деятельности.

Petrichenko L.A. Differentiation of the future primary teachers' preparation for the innovative activity.

Summary. The article is devoted to the theoretical basis of differentiation of the future primary teachers' preparation for the innovative activity

Key words: innovative activity, differentiation of the future primary teachers' preparation for the innovative activity.

Одержано редакцією 23.10.2006.

УДК: 37. 013 42 (075.8)

З. М ШЕВЦІВ

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ

Резюме. У статті розкривається сутність соціально-педагогічної діяльності та роль курсу «Основи соціально-педагогічної діяльності» для забезпечення поліфункціональної діяльності магістра педагогіки у Рівненському державному гуманітарному університеті.

Ключові слова: соціальна педагогіка, соціальна робота, педагогічна діяльність, соціально-педагогічна діяльність

Становлення національної системи освіти в Україні передбачає застосування нових підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців. Сучасна парадигма реформування освіти вищої школи базується на ідеї розвитку особистості, про що підкреслено у Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті. Підготовка креативних фахівців можлива за умови вдосконалення навчальних планів і програм, розробки альтернативних навчальних книг, застосування інноваційних форм, методів і засобів навчання студентів, формування у них розуміння сутності дисциплін, які визначені Державними стандартами на даному етапі розвитку суспільства і освіти.

Дослідження свідчать, що при підготовці фахівців у освітній галузі актуальним є навчання в контексті неперервної освіти, яке необхідно спрямовувати на розуміння значущості вивчуваних навчальних предметів у розв'язанні гострих соціальних проблем суспільства.

На даному етапі розвитку суспільства актуальними стають шляхи розв'язання проблем дітей та молоді, які виникають у їх життєвому сценарії. Одним із видів професійної діяльності, який спрямовується на реалізацію соціальної політики в соціальній сфері є система підготовки спеціалістів із соціальної роботи. Реалізацію названих завдань у галузі освіти здійснюють соціальні педагоги. Разом з тим і соціальні працівники, і соціальні педагоги організовують свою діяльність поза межами вищих навчальних закладів, із студентами працюють опосередковано через систему соціальних служб для молоді. Очевидно, що педагогічна діяльність викладачів вищих навчальних закладів повинна спрямовуватися на виконання функцій освіти, а також на соціалізуючу функцію, метою якої є створення оптимальних умов для розвитку суб'єктів навчального процесу, передачі культурної спадщини, виконання соціальної ролі у суспільстві.

Мета дослідження – розкрити сутність соціально-педагогічної діяльності і показати доцільність оволодіння навчальним предметом «Основи соціально-педагогічної діяльності» студентам, які не здобувають фах соціального працівника і соціального педагога.

Виходячи із проблеми і мети дослідження, нами були поставлені такі *завдання*: 1) аналіз навчальних дисциплін соціологічної освіти; 2) розкрити роль навчальної дисципліни «Основи соціально-педагогічної діяльності» для забезпечення поліфункціональної діяльності викладача вищої школи.

На педагогічному факультеті Рівненського державного гуманітарного університету здійснюється підготовка магістрів педагогіки. Навчання спрямовується на створення умов для творчого розвитку обдарованих студентів, реалізацію здібностей за творчим, науково-педагогічним і управлінським напрямом діяльності. Магістр повинен уміти виконувати поліфункціональну діяльність: організовувати навчальну, наукову та самостійну роботу студентів, формувати професійні якості фахівця, які забезпечать високу ефективність викладацької діяльності, застосовувати особистісно орієнтований підхід та враховувати проблеми у період становлення та розвитку людської особистості, що сприятиме успішній адаптації студентів у нових соціальних умовах, а відтак допоможе уникнути дезадаптаційних явищ у студентському середовищі.

Складовою системи педагогічних наук є навчальна дисципліна «Соціальна педагогіка». Тому вона передбачена у навчальних планах підготовки вчителів початкових класів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». За твердженням Мудрик А.В. соціальна педагогіка як навчальний предмет має своїм завданням надати майбутнім педагогам і тим, хто буде виконувати організаційні та виховні функції, картину соціально-педагогічної діяльності [4].

У своєму розвитку соціальна педагогіка увібрала надбання філософії, соціології, психології, соціальної психології, педагогіки, методологічні засади яких становлять її теоретичну базу і тому вона отримала підстави виокремитися із педагогіки в окрему науку. Адже педагогічні механізми впливу на особистість розглядаються не лише в навчально-виховному процесі, а й в цілісній системі соціуму, тобто в усіх сферах суспільного життя [7].

У публікаціях Міщик Л.І. стверджується, що головним завданням соціальної педагогіки в практичному аспекті є координація, об'єднання всіх державних та суспільних структур, зусиль соціального оточення, його інститутів виховання, національних програм, ресурсів та служб, які сприяють задоволенню соціальних, економічних, освітніх, оздоровчих потреб різних категорій дітей, молоді [3]. Тобто соціальна педагогіка як наука виконує інтегративну функцію. Вона забезпечує інтеграцію різних форм суспільно-виховних зусиль, спрямованих на формування творчої особистості [2]. Викладачі вищої школи можуть взаємодіяти з такими організаціями, координувати з ними свої зусилля, налагоджувати взаємодію студентів з відповідними соціальними інституціями.

Очевидним стає те, що навчальна дисципліна «Соціальна педагогіка» є пропедевтичною у навчанні бакалаврів, надає можливість студентам оволодіти теоретичними знаннями про взаємодію людини з різними соціальними інститутами, сформувати уміння та навички розв'язувати проблеми, які виникають у сфері соціального виховання. Тому з метою дотримання наступності вивчення циклу соціальних знань та неперервності освіти, забезпечення знаннями, які допоможуть майбутнім викладачам допомогти задовольняти соціальні, економічні, оздоровчі потреби студентській молоді, а також виконувати посередницьку роль у медичному і соціальному патронажі, ввівся у навчальний план курс «Основи соціально-педагогічної діяльності», який, на нашу думку, повинен допомогти ознайомитися студентам з інноваційними соціально-педагогічними технологіями.

В цілому завданням навчальної дисципліни у підготовці магістрів є оволодіння майбутніми викладачами вищої школи теоретичними основами соціальної освіти, методами та засобами діяльності в соціумі, соціально-педагогічними технологіями з різними категоріями дітей та молоді, юридичними

документами захисту і опіки прав дитини. Після вивчення курсу студенти повинні уміти проводити соціально-педагогічну діагностику, здійснювати превентивну і реабілітаційну роботу, використовувати методи зняття стресових ситуацій, які необхідні для формування у студентів таких якостей, які допоможуть зберегти і збільшити ступінь їх захищеності. Дані уміння доповнюють поліфункціональну педагогічну діяльність педагога вищої школи.

Аналіз поняття «соціально-педагогічна діяльність» підтверджує дослідження автора [1], що дана дефініція носить невизначений характер. Проведений Є.Хриковим аналіз дав змогу йому дійти висновку, що соціально-педагогічна діяльність — це різновид педагогічної діяльності, а будь-яка педагогічна діяльність є професійною та фаховою; дослідження із соціальної педагогіки мають бути спрямовані на професійного, фахового споживача — тобто соціального педагога та соціального працівника.

Проведений нами аналіз дає підстави стверджувати, що поняття «соціально-педагогічна діяльність» як вид професійної діяльності пов'язується з педагогічною діяльністю, соціальною роботою і соціальною педагогікою, а відтак із відповідними технологіями, які, в свою чергу, теж не мають типових, стандартних визначень. Зокрема, на цьому наголошує авторський колектив у посібнику «Методика и технология работы социального педагога» [5]. Однак, наголошуючи на різних підходах до розуміння технологій, визначають, що соціально-педагогічна технологія – це наука про мистецтво досягнення прогнозуючої соціально-педагогічної мети.

Із порівняльної характеристики педагогічної та соціально-педагогічної діяльності [8] видно, що педагогічна діяльність включає елементи соціальної роботи і соціальної педагогіки, а соціально-педагогічна діяльність є інтегративною різновидністю соціальної та педагогічної діяльності. Очевидно, що застосовуючи даний вид діяльності в практику роботи магістра педагогіки, можна розв'язати соціальні проблеми студента або групи, використовуючи при цьому педагогічні засоби впливу. В оволодінні технологіями соціально-педагогічної діяльності допоможе навчальний предмет „Основи соціально-педагогічної діяльності”.

Висновок. Аналіз педагогічної та спеціальної літератури дає можливість дійти висновків, що соціально-педагогічна діяльність є компонентом практичної поліфункціональної діяльності педагога. При підготовці до майбутньої професії необхідно вивчати соціально-педагогічну діяльність як навчальну дисципліну, у процесі оволодіння якої магістри отримують знання, формують уміння та навички діагностування соціальних проблем, вивчення суб'єктів учіння і його зв'язків у мікросередовищі, створення соціального паспорту групи, організовувати педагогічну діяльність з обдарованими, девіантними студентами, які потребують захисту, опіки і допомоги

ЛІТЕРАТУРА

1. Євгеній Хриков Соціально-педагогічна діяльність як педагогічний феномен.//Шлях освіти. – 2006. – №3. – С.2-6
2. Коваль Л.Г.,Зверева І.Д.,Хлебик С.Р. Соціальна педагогіка/Соціальна робота: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 392 с.
3. Міщик Л.І. Розвиток нових стратегій підготовки спеціалістів в контексті соціальної політики України // Практична психологія та соціальна робота. – 2006. – № 9. – С.12-14.
4. Мудрик А.В.Социальная педагогика: Учеб. для студ пед. вузов / Под ред..В.А.Сластенина. – М.: Издательский центр «Академия», 1999. – 184 с.
5. Методика и технология работы социального педагога: Учеб.пособие для студ.высш.заведений/Под ред.. М.А.Галагузовой, Л.В.Мардахаева. – М.:Издательский центр «Академия», 2002. – 192 с.
6. Поліщук В.А. Соціальна освіта в Україні: проблеми становлення і розвитку // Практична психологія та соціальна робота. – 2003. – № 6. – С.1-5.
7. Соціальна педагогіка / За ред.. А.Й.Капської. Підручник. – К.:Центр навчальної літератури, 2003. – 256 с.
8. Шептенко П.А., Воронина Г.А. Методика и технология работы социального педагога: Учеб. пособие для студ. высш. пед учебных заведений. / Под ред.. В.А.Сластенина. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 208 с.

Шевців З.М. Социально-педагогическая деятельность как учебный предмет.

Резюме. В статье раскрывается сущность социально-педагогической деятельности та роль курса «Основы социально-педагогической деятельности» для осуществления полифункциональной деятельности магистра педагогики Ровенского государственного гуманитарного университета.

Ключевые слова: социальная педагогика, социальная работа, педагогическая деятельность, социально-педагогическая работа.

Shevtsiv S.M. Social-pedagogical activity as educational subject.

Summary. The article deals with the main points of social and pedagogical activity, and the role of educational course 'The bases of social-pedagogical activity' for providing various work of master of pedagogic in Rivne State Humanitari University.

Key words: social pedagogic, social work, pedagogical activity, social-pedagogical work.

Одержано редакцією 14.10.2006.

УДК: 371. 13 (045)

І. П. ЯЩУК

ЗМІСТ

Постоловський Р.М. Передмова	3
Частина I. Інноваційні технології реалізації навчального процесу у вищих навчальних закладах	4
<i>Артемчук Г.І., Спіцин Є.С.</i> Деякі проблеми реалізації кредитно-модульної системи організації навчального процесу в університеті.....	4
<i>Берека В.Є.</i> Педагогічна практика – невід’ємна складова підготовки майбутнього керівника освітнього закладу.	7
<i>Бричок Б.П.</i> . Модернізація освітнього процесу на основі концентрованого підходу.....	15
<i>Вихрущ В.О., Решетуха Л.Г.</i> До проблеми контрольно-оцінної діяльності у педагогічному вищому навчальному закладі	18
<i>Ємельянова Д.В.</i> До питання організації самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульного навчання.....	20
<i>Янциур М. С.</i> Підготовка майбутніх вчителів до професійної орієнтації учнів у кредитно-модульній системі організації навчального процесу.....	23
<i>Мамчич О.Б.</i> Педагогічна інноватика використання модульної системи у вищій школі.....	29
<i>Петриненко Л.О.</i> Диференціація підготовки майбутніх вчителів-початківців до інноваційної діяльності	33
<i>Шевців З.М.</i> Соціально-педагогічна діяльність як навчальний предмет.....	35
<i>Яцук І.П.</i> Особливості особистісно-орієнтованої професійної підготовки майбутнього вчителя.....	38
<i>Машкіна Л.А.</i> Методологічні засади впровадження інноваційних технологій у вищих навчальних закладах.....	42
<i>Баркасі В.В.</i> Використання можливостей новітніх інформаційних технологій навчання для підвищення рівня інформаційної культури майбутніх вчителів іноземних мов	47
<i>Варич О. С., Сингаївський Д. В.</i> .Розвиток технічного мислення майбутніх вчителів трудового навчання з використанням новітніх інформаційних технологій	51
<i>Кочубей А.В.</i> Формування трудової культури майбутніх інженерів у вищому навчальному закладі засобами народознавства.....	55
<i>Бойчук Ю.Д., Марциновський В.П., Зуб. О.В., Калініна О.В.</i> Сучасні педагогічні технології при викладанні курсу „Основи екології” у вищому педагогічному навчальному закладі	59
<i>Джаман Т.В.</i> Рефлексія професійного становлення соціальних педагогів як інноваційна технологія реалізації навчального процесу.....	65
<i>Комар Т.В.</i> Деякі проблеми професійного становлення студентів гуманітарно-педагогічного факультету	67
<i>Криловець М.Г.</i> Інноваційні технології фахової підготовки майбутніх учителів географії.....	70
<i>Тепла О.Н.</i> Формування від повідальності у процесі фахової підготовки студентів аграрних вищих навчальних закладів	72
<i>Ніконенко І.С.</i> До питання компетентнісного підходу до навчання у вищій школі	74
<i>Перець О.М.</i> Сутність професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів.....	80
<i>Павленко О.В.</i> Шляхи фасилітації процесу інтеракції в системі „Здорова дитина – дитина з особливими потребами”.....	83
<i>Сілков В.В., Сілкова Е.О.</i> До питання про структуру та функції методико-математичної підготовки вчителів початкових класів в умовах кредитно модульної системи організації навчального процесу	85
<i>Суржук Т.Б.</i> Пошук ефективних способів керівництва навчальним процесом індивідуально-диференційованого спрямування.....	88
<i>Яременко О.О.</i> Технології проблемного навчання на уроках іноземної мови для студентів педагогічних вузів	92
<i>Временко М.В., Грабовська Т.О.</i> Формування гендерної компетенції студентів: когнітивний аспект.	95
<i>Бричок С.Б.</i> Інтерактивна лекція у викладанні курсу „Історія педагогіки”	99

<i>Боровець О.В.</i> Проблемне навчання як технологія професійної підготовки педагога	103
<i>Ващик Т.І.</i> Функціонування навчально-наукового педагогічного комплексу.....	105
<i>Голік Л.О.</i> Концептуальні засади полікультурного виховання.....	107
<i>Гуцал Л.А.</i> Формування творчої особистості майбутнього педагога в процесі професійної підготовки.....	110
<i>Філіпп'єва О.А.</i> Стан підготовки майбутніх учителів початкових класів до валеологічного виховання учнів.....	113
Частина II. Педагогічні та освітні технології у традиційному та інноваційному вимірах.....	118
<i>Грицай Н.Б.</i> Система підготовки студентів вищих навчальних закладів до проведення про проведення позакласної роботи з біології в загальноосвітній школі.....	118
<i>Березовський П.П.</i> Тести: Панацея чи опіум? (до проблеми переваг і недоліків тестового оцінювання)	123
<i>Берестецька Н.В.</i> Формування мотивації у курсантів-прикордонників як шлях підвищення їхньої навчально-професійної підготовки у військових вищих навчальних закладів.....	126
<i>Давнюк С.А.</i> Активізація професійної лінгвістичної компетенції студентів на матеріалі синтаксису.....	131
<i>Загайкевич Л.В.</i> Застосування знань фундаментальних наук при вивченні образотворчого мистецтва у вищих педагогічних закладах.....	133
<i>Захарчук З.А.</i> До питання про способи керівництва навчальним процесом оволодіння виразним читанням.....	137
<i>Зиль І.П.</i> Психолого-педагогічні аспекти формування екологічної свідомості учнів основної школи.....	141
<i>Лелюх Ю.В.</i> Готовність майбутніх вчителів до формування мовленнєвої компетенції учнів на уроках читання.....	144
<i>Матіяш В.В., Ковальчук Л.І.</i> Технологічні засади вивчення курсу „Загальні основи педагогіки” в умовах кредитно-модульної системи.....	148
<i>Мороз Л.В., Дохненко Н.Р., Самолюк І.В.</i> Формування навичок читання на початковому етапі навчання іноземній мові у вищому навчальному закладі.....	150
<i>Петренко О.Б.</i> Технологія викладання гендерних курсів у вищій школі.....	153
<i>Літвінчук С.Б.</i> Самостійна робота студентів як засіб активізації навчання у вищій школі.....	157
<i>Припула Л.П.</i> Розвиток аграрної освіти в Україні: історичний аспект.....	161
<i>Павелків К.М.</i> Психологічні особливості засвоєння лексичного матеріалу іноземною мовою студентами немовних факультетів вищих навчальних закладів.....	164
<i>Сіранчук Н.М.</i> Формування готовності майбутнього вчителя до проведення фасилітованої дискусії як методу розвитку образного мовлення молодших школярів.....	168
<i>Шевченко С.М., Барковський В.В.</i> Формування навчально-пізнавальної компетенції студентів через розв'язання прикладних задач вищої математики.....	171
<i>Шелюк В.О., Василюк В.М.</i> Гуманізація системи фізичного виховання студентської молоді.....	174
<i>Шоробура І.М.</i> Проектування технологій на уроках географії	176
<i>Шпортун О.М.</i> Народнописенна творчість у формуванні професійної майстерності майбутнього вчителя музики.....	179
<i>Яковичина Т.В.</i> Проблема взаємодії у навчальних закладах Волині (друга пол.ХІХ – поч. ХХ)	185
<i>Яшник С.В.</i> Використання гендерного підходу при вивченні курсу „Психологія управління” у вищих навчальних закладах.....	189
<i>Відомості про авторів</i>	192

Наукове видання

ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 35

Заснований у 1996 р.

Відповідальний за підготовку збірника до видання Янцур М.С.
Технічний редактор Кравчук В.Ю.
Комп'ютерна верстка Варич О.С., Хильчук Т.К.

Здано до набору 15.11.2006 р. Підписано до друку 24.11.2006 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 29,92. Обл. вид. арк. 30,35. Замовлення № 16/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет, кафедра професійної педагогіки і
трудової підготовки (к. 98, тел. 22-11-18)

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

О – 59 **Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 35.** — Рівне: РДГУ, 2006. — 196 с.

ISBN 966 — 7281 — 08 — 6.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем дидактики вищої освіти, історії педагогіки, теорії і методики виховання та розвитку учнівської молоді в закладах освіти.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, практичних працівників освіти, керівників загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.20